

Отже, формування заходів щодо зменшення екологічних ризиків і загроз, що пов'язані з структурною трансформацією економіки регіону, є шляхом до економічного зростання і суспільного розвитку, зменшення антропогенного тиску на довкілля, покращення взаємовідносин в системі „людина-природа”.

Література:

1. Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні / НАН України. ДУ „Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України”; наук. Редактор В.С.Кравців. – Львів, 2015. – 246с. , С. 17 (Серія „Проблеми регіонального розвитку”), С. 19.
2. Про соціально-економічне становище Тернопільської області за 2014 рік [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.te.ukrstat.gov.ua/katalog_zved.html
3. Обласна комплексна програма енергоефективності та енергозбереження Тернопільської області на 2010-2014 роки [Електронний ресурс] Режим доступу: www.oda.te.gov.ua/data/upload/publication/.../program_efekt2014.doc
4. Енергоефективність у регіональному вимірі. Проблеми та перспективи. – Дніпропетровськ, 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/energoefekt-b40dc.pdf>

Стець Н.А.

слухач магістратури,

Тернопільський національний економічний університет

**ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ
ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В ПИТАННЯХ РАЦІОНАЛЬНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ**

Відповідно до ст. 14 Конституції України земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Зазначена норма основного закону обумовлена винятковим значенням землі, яка є головною матеріальною основою довкілля, базою для формування, розвитку і поширення рослинності, водних об'єктів, інших природних компонентів, матеріальною основою територіальної цілісності держави, основним засобом виробництва в різних галузях господарювання.

Державне управління земельними ресурсами здійснюється законодавчими і виконавчими органами влади, які регулюють земельні відносини і визначають загальну стратегію землекористування, нормотворчості, правоохоронної діяльності. Зміст діяльності виконавчо-розпорядчих органів з управління земельними ресурсами полягає в прогнозуванні та плануванні використання земельних ресурсів, встановленні норм і порядку землекористування, розподілу і перерозподілу земель, оперативного-розпорядчої і контрольно-наглядової діяльності за використанням і охороною земель.

Управління земельними ресурсами – це сукупність функцій системи управління, спрямована на раціональне використання земельних ресурсів. Управління земельними ресурсами має комплексний характер, оскільки зачіпає інтереси цілого ряду суб'єктів земельних відносин, що викликає необхідність застосування системного підходу до управління процесом використання й охорони земельних ресурсів, узгодження організаційно-технологічних рішень з можливими еколого-економічними наслідками.

До основних завдань державного управління земельними ресурсами на регіональному рівні можна віднести:

- забезпечення соціально-правовою захисту суб'єктів земельних відносин;

- поліпшення використання й охорони земельних ресурсів на основі даних державного земельного кадастру і моніторингу земель;
- створення правових, економічних і організаційних передумов для різних форм господарювання на землі;
- регулювання фінансової і природоохоронної діяльності суб'єктів земельних відносин;
- формування сприятливих умов для підприємництва і прогресивного розвитку суспільства;
- здійснення державного контролю за використанням і охороною земель та інші.

Для вирішення цих завдань у конкретному регіоні необхідно забезпечити виконання таких умов:

а) прийняти необхідні нормативно-правові акти щодо регулювання земельних відносин відповідно до Конституції України, на рівні держави, регіонів;

б) прийняти законодавчі акти, що регулюють земельні відносини у всіх галузях господарського комплексу і забезпечити відповідність цих законів земельному законодавству;

в) забезпечити створення на державному рівні економічні, правові й організаційні умови для регулювання використання та охорони земель;

г) створити горизонтальну і вертикальну структуру системи органів управління земельними ресурсами для адміністративно-територіальних утворень будь-якого рівня;

д) забезпечити фінансування необхідних заходів щодо формування раціонального й ефективного використання земель, включаючи формування системи державного земельного кадастру і моніторингу земель.

Державне управління земельними ресурсами здійснюється шляхом:

- розробки і реалізації законодавчих і нормативно-правових актів, державних і регіональних програм і планів, а також окремих заходів і рішень органів державної влади України;

- проведення державної планової, фінансової й інвестиційної політики;

- забезпечення вимог законодавства і нормативно-методичних документів;

- забезпечення механізму економічного стимулювання

охорони й раціонального використання земельних ресурсів;

- контролю за станом земель, раціональним їх використанням і охороною, притягання до відповідальності винних у порушенні законодавства;

- державного ліцензування, сертифікації і страхування;

- забезпечення державної освіти і пропаганди.

Варто зазначити, що управління земельними ресурсами здійснюється у двох напрямках; безпосереднє і опосередковане. Перше з них пов'язане із створенням конкретних форм і умов землекористування (просторові характеристики земельних ділянок, розміщення інженерних споруд, поселень, виробничих і рекреаційних центрів, зміна стану земель) і має дискретний характер. Друге створює рамки (межі) у використанні землі шляхом створення нормативно-правової бази. Опосередковане управління, на відміну від безпосереднього, здійснюється постійно.

До функцій безпосереднього управління земельними ресурсами, можна віднести:

- збір та аналіз даних про об'єкт управління: вивчення властивостей землі (польові обстеження, інвентаризація земель), ведення земельного кадастру (реєстрація, оцінка, облік) і моніторингу земель, створення і ведення геоінформаційних (далі - ГІС) та земельно-інформаційних систем (далі – ЗІС).

- вироблення управлінського рішення шляхом зонування території, прогнозування, планування і проектування використання земель;

- реалізація управлінського рішення: державний перерозподіл земель (вилучення, відведення), організація і фінансування заходів щодо зміни властивостей землі, облаштування й оформлення землекористування, регулювання ринкового обороту земель, економічне стимулювання раціонального землекористування;

- контроль за функціонуванням сформованого процесу і його коректування: контроль за використанням земель і дотриманням земельного законодавства, вирішення земельних спорів, пов'язаних з реалізацією управлінського рішення і функціонуванням створеної системи організації використання земель.

Для прискорення реалізації нового типу земельних відносин в ринкових умовах важливо створити інформаційну основу, що забезпечує ведення єдиного державного управління земельними

ресурсами в сільському, міському і в інших секторах користування землею. У багатьох країнах, такою інформаційною платформою є земельний кадастр, заснований на сучасних комп'ютерних технологіях.

При становленні ринку землі існує велика необхідність в отриманні всесторонньої, оперативної і якісної інформації про характеристики стану земель області і зміни, що відбуваються в них. Таку інформацію можна отримати в рамках державного земельного кадастру і єдиної системи моніторингу земель, що представляє узгоджену послідовність спостережень об'єктів землекористування, що повторюються, і інших, пов'язаних з їх станом об'єктів навколишнього середовища для своєчасного виявлення змін стану земельного фонду, виявлення негативних явищ і процесів, їх попередження і усунення наслідків.

Література:

1. Боклаг В. А. Державне регулювання земельних відносин в Україні / В. А. Боклаг // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. – № 1 (20). – С. 354–360.
2. Державний земельний кадастр. Закон України в редакції від 06.06.2015, № 418-19 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>
3. Управління земельними ресурсами: навчальний посібник / За редакцією професора А. М. Третяка.. - Вінниця: Нова Книга, 2006 - 360 с.

**СЕКТОРАЛЬНІ АСИМЕТРІЇ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ, ТЕХНОЛОГІЇ
ЇХ ДІАГНОСТИКИ**